

dr. Andrei Rădulescu Director Analiză Macroeconomică, Banca Transilvania | andrei.radulescu@btr.ro | (+4)0374.697.575

REPUBLICA MOLDOVA

Datele publicate de Biroul Național de Statistică (BNS) indică creșterea ratei de subutilizare a forței de muncă cu 2.8 puncte procentuale an/an la 8.6% în trimestrul II, după cum se poate observa în primul grafic din partea dreaptă.

Piața financiară a încorporat climatul macro-financiar internațional și știrile interne săptămâna trecută.

Pe piața monetară ratele de dobândă s-au menținut pe tendința de scădere: CHIBOR la trei luni cu 0.3% la 9.44%, iar CHIBOR la șase luni cu 0.2% la 9.95%.

De-a lungul curbei randamentelor ratele de dobândă au scăzut, cu ritmuri săptămânale de 4.8% la 3.93% pe scadența trei luni și 1.4% la 6.87% pe scadența șase luni. Ministerul Finanțelor s-a împrumutat cu 74.9 milioane lei prin bonuri de trezorerie pe trei luni, 519.5 milioane lei prin bonuri pe șase luni și 515.7 milioane lei prin bonuri pe 12 luni, la costuri medii anuale de 3.99%, 6.98%, respectiv 7.10%.

La BNM EUR/MDL s-a depreciat cu 1.4% la 19.1816, iar USD/MDL s-a apreciat cu 0.2% la 17.9150, după cum se poate nota în al treilea grafic alăturat.

INTERNAȚIONAL

În **Zona Euro** deteriorarea încrederii investitorilor în septembrie (la minimul din iulie) exprimă persistența unui climat economic dificil pe termen scurt, după ce ritmul anual al PIB-ului a decelerat la 0.1% în T2 (cea mai slabă evoluție din T1 2021). Totodată, comerțul cu amănuntul a scăzut cu 0.2% lună/lună și cu 1.0% an/an în iulie, iar construcțiile au continuat declinul în august, conform indicatorului PMI. Pe de altă parte, ajustarea prețurilor producției industriale cu 0.5% lună/lună și cu 7.6% an/an în iulie (cel mai sever declin din iulie 2009) exprimă temperarea inflației pe termen scurt. Economia **Rusiei** (în primele 15 economii ale lumii) a crescut în august cu cel mai bun ritm din martie, conform indicatorului PMI Compozit. Pe de altă parte, prețurile de consum au accelerat la 5.2% an/an în august, cel mai ridicat nivel din februarie.

La nivelul **României** PIB-ul a decelerat la 1.1% an/an în T2, dar se evidențiază accelerarea investițiilor productive la 11.7% an/an, pe fondul implementării programelor europene pentru dezvoltarea infrastructurii critice. Totodată, sosirile și înnoptările în unități turistice au urcat cu rate anuale de 14.7% la 7.4 milioane, respectiv cu 13.8% la 15.4 milioane în primele șapte luni din 2023, evoluție susținută de climatul pozitiv din piața forței de muncă. Cu toate acestea, climatul din sfera consumului se deteriorează, comerțul cu amănuntul scăzând cu un ritm lunar de 0.3% în iulie (rată anuală în decelerare la 0.7%, minimul din aprilie). Nu în ultimul rând, rata creditelor neperformante a crescut de la 2.65% în iunie la 2.68% în iulie, maximum din aprilie.

Știrile macroeconomice din principalele blocuri economice ale lumii, informațiile companiilor listate și dinamica din piețele internaționale de materii prime au influențat piața financiară mondială săptămâna trecută. Ratele de dobândă la obligațiunile suverane pe scadența 10 ani au crescut, indicii bursieri s-au majorat, iar cursul mediu al dolarului SUA a continuat să se aprecieze raportat la EUR (referința BCE).

Calendar macroeconomic săptămânal

R. Moldova	11 septembrie	Prețurile de consum (Aug)
România	11 septembrie	Comerțul internațional cu bunuri (Iul)
România	11 septembrie	Investițiile în economie (T2)
Zona Euro	12 septembrie	Încrederea investitorilor (Sep)
Zona Euro	13 septembrie	Producția industrială (Iul)
România	13 septembrie	Prețurile de consum (Aug)
România	13 septembrie	Producția industrială (Iul)
România	13 septembrie	Balanța de plăți (Iul)
Zona Euro	14 septembrie	Ședința de politică monetară
România	14 septembrie	Comenzile în economie (Iul)
R. Moldova	15 septembrie	Evoluția PIB-ului (T2)
R. Moldova	15 septembrie	Comerț internațional cu bunuri (Iul)
Zona Euro	15 septembrie	Balanța comercială (Iul)
Rusia	15 septembrie	Ședința de politică monetară
România	15 septembrie	Ocuparea și șomajul (T2)

pieța monetară	08-Sep-2023	5 zile (%)	an/an (%)
CHIBOR (3L)	9.44	(0.3)	(59.8)
CHIBOR (6L)	9.95	(0.2)	(58.3)
EURIBOR (3L)	3.800	0.8	354.5
EURIBOR (6L)	3.952	0.5	191.9
LIBOR (3L)	5.6721	0.1	75.3
LIBOR (6L)	5.9002	0.3	56.1

pieța de capital	08-Sep-2023	5 zile (%)	an/an (%)
DJIA	34,576.6	(0.4)	7.5
EuroStoxx 50	4,237.2	(1.1)	18.7
MOEX	3,142.9	(2.7)	31.5
BET	13,801.0	3.9	16.2

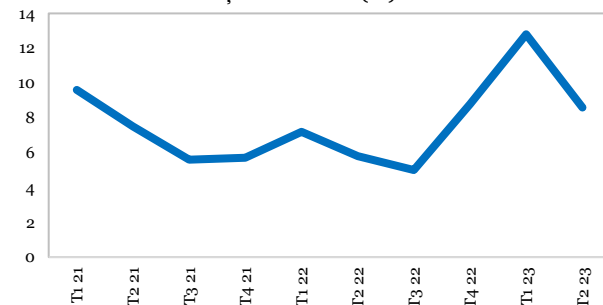
pieța valutară	08-Sep-2023	5 zile (%)	an/an (%)
EUR/USD	1.0700	(0.7)	7.0
EUR/MDL	19.1816	(1.4)	(0.1)
USD/MDL	17.9150	0.2	(7.7)
RON/MDL	3.8667	(1.8)	(2.1)

cotații mărfuri	08-Sep-2023	5 zile (%)	an/an (%)
petrol (WTI) (\$/bbl)	87.5	4.6	4.8
aur (\$/uncie)	1,919.1	(1.1)	12.3

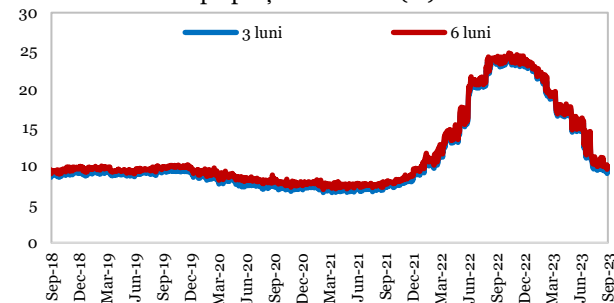
macro indicatori	perioada	an/an (%)	nivel (%)
PIB real	T1 2023	(2.4)	
rata inflației IPC	Iul-2023	10.76	
rata șomajului	T2 2023		3.80
rata de dobândă de politică monetară	din 20-Jun-2023		6.00

Surse: BNM, BNS, Bloomberg

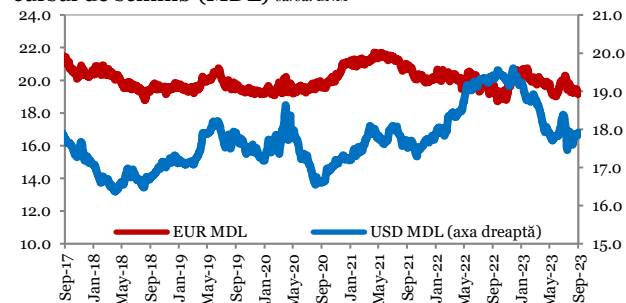
rata subutilizare forța de muncă (%) sursa: BNS

ratele dobânzilor pe piața monetară (%) sursa: BNM

cursul de schimb (MDL) sursa: BNM

ANALIZĂ

dr. Andrei Rădulescu

Director Analiză Macroeconomică | Banca Transilvania
(+4)0374.697.575 | (+4)0754.035.080 | (+4)0730.727.516
andrei.radulescu@bancatransilvania.ro

VÂNZĂRI & TRANZACȚIONARE

Natalia Paraschiv

Director Trezorerie | Victoriabank
(+373) 22.576.350 | (+373) 69.295.131
natalia.paraschiv@vb.md

Grupul Financiar Banca Transilvania

- cursuri case de schimb [accesează AICI](#)
 - depozite – persoane juridice [accesează AICI](#)
 - carduri bancare [accesează AICI](#)
 - titluri de stat și operațiuni REPO [accesează AICI](#)
 - tranzacționare pe Bursa de Valori din Moldova [accesează AICI](#)
-
- finanțări rapide către persoane fizice, credite de consum pentru nevoi personale sau pentru achiziții în rate în locațiile comercianților parteneri [accesează AICI](#)
-
- acces rapid și simplificat la suport financiar în vederea achiziției de bunuri de folosință îndelungată; se adresează persoanelor juridice, companii mici, mijlocii și corporate [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare și management pentru folosința autovehiculelor, împreună cu administrarea externalizată a tuturor operațiunilor de care depinde funcționarea flotei auto [accesează AICI](#)
-
- soluții de finanțare pentru afacerile mici [accesează AICI](#)
-

LIMITAREA RĂSPUNDERII

Acest raport este publicat în Republica Moldova de către Banca Comercială "Victoriabank", o instituție financiar-bancară ale cărei activități sunt reglementate și supravegheate de Banca Națională a Moldovei (BNM) și Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF). În baza licenței CNPF de societate de investiții de categoria „C” seria CNPF nr. 000820 din 15.03.2015, Banca Comercială "Victoriabank" are dreptul să desfășoare cercetări în investiții și analiza financiară sau orice altă formă de recomandare generală privind tranzacțiile cu instrumente financiare. Analizii financiare și/sau persoanele care difuzează rapoartele emise de către Banca Comercială "Victoriabank", nu au interese personale și nu se află în conflict de interese în raport cu instrumentele financiare la care se referă raportul. Remunerația autorilor rapoartelor de analiză nu este în niciun fel influențată de opiniile exprimate în cadrul acestora. Informația cuprinsă în Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" nu constituie o informație privilegiată, în sensul Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, Banca Comercială "Victoriabank" respectând în totalitate cerințele legale privind gestiunea informației privilegiate și cele privind prevenirea abuzului de piață. Informațiile care stau la baza acestor rapoarte au fost obținute din surse publice, considerate, în limita datelor disponibile publice, relevante și de încredere. Atragem atenția cu privire la faptul că acuratețea/corectitudinea acestor informații din surse publice nu poate fi verificată, atestată și/sau contestată de instituția noastră. Opiniile analitice exprimate în rapoarte reflectă punctul de vedere al analiștilor la momentul publicării, rezultat prin raționament independent cu metode analitice specifice. Opiniile au fost exprimate cu bună-credință, cu prezumția veridicității sursei, fără omisiuni intenționate și în condiții limitate de acces la informații: a existat acces doar la datele și informațiile făcute publice de către instituții publice, organisme și organizații naționale și internaționale. Rapoartele de analiză emise de către Banca Comercială "Victoriabank" au un caracter pur informativ, nefiind concepute/prevăzute cu scopul utilizării ca instrumente auxiliare în procesul de luare a deciziilor de investiții și nici cu scopul utilizării acestora în orice etapă a prestării unor servicii sau activități de investiții, Banca Comercială "Victoriabank" neavând nici o obligație legală sau de orice altă natură față de persoana în discuție ce ar deriva din publicarea acestor rapoarte de analiză. Valoarea instrumentelor financiare la care se face referire în analizele elaborate fluctuează în timp, iar performanța trecută nu constituie sub nicio formă un indicator pentru performanța viitoare. Totodată, subliniem faptul că investițiilor le sunt asociați factori de risc, care nu sunt totalmente explicați în rapoarte. Altfel spus, Banca Comercială "Victoriabank" sau orice colaborator nu sunt responsabili pentru niciun fel de pierdere directă și/sau potențială rezultată din utilizarea elementelor publicate în raport.

Reproducerea totală sau parțială a acestui raport este permisă doar cu aprobare explicită și doar prin menționarea sursei.